

Prædiken på Marienfeld

Ved afslutningen af Verdensungdomsdagen prædikede pave Benedikt XVI for op imod en million unge katolikker fra hele verden, der var samlet til søndagens messe under åben himmel¹

Af pave Benedikt XVI²

Kære unge venner.

I går aftes var vi samlet omkring Den hellige Hostie, i hvilken Jesus har gjort sig til det brød for os, som indefra bærer vort liv og nærer os,³ og her begyndte vi vores indre vandring i tilbedelse. I Eukaristien skal tilbedelse blive til forening. Når vi fejrer Eukaristien, befinder vi os i Jesu "time" – for nu at bruge et udtryk, vi finder i Johannes Evangeliet.⁴ Gennem Eukaristien bliver denne "time" til vores time – den bliver til hans nærvær midt iblandt os. Sammen med disciplene fejrede han Israels påske, mindet om Guds befriende indgreb, som førte Israel ud af trældommen, ud til frihed. Jesus følger Israels forskrifter for fejringen. Over brødet beder han lovprisnings- og velsignelsesbønnen. Men så sker der noget nyt. Han takker Gud ikke kun for fortidens store gerninger; han takker ham for sin egen ophøjelse, som snart skal realiseres gennem Korset og Opstandelsen. Tillige taler han til disciplene med ord, som opsummerer hele loven og profeterne. "Dette er mit Legeme, som hængives for jer. Denne kalk er Den nye Pagt i mit Blod". Og så uddeler han brødet og kalken og pålægger dem, at dét, han nu siger og gør, det skal de igen og igen sige og gøre på ny til minde om ham.

Hvad er det, der sker her? Hvordan kan Jesus uddele sit Legeme og sit Blod? Ved at gøre brødet til sit Legeme og vinen til sit Blod, foregriber han sin død; han tager imod den i sit hjerte og forvandler

---

¹ Messen fandt sted den 21. august 2005 på et stort areal ved Marienfeld, 15 km. vest for Köln, hvor mange unge havde overnattet i det fri efter vigilien lørdag aften. Pave Benedikts prædiken ved denne vigilie er bragt i catholica.dk som artikel #1060. Red.

² Oversat af Vivian og Erling Tiedemann

³ Joh 6,35: Jesus sagde til dem: "Jeg er livets brød. Den, der kommer til mig, skal ikke sulte, og den, der tror på mig, skal aldrig tørste"

⁴ Se fx Joh 2,4: "Min time er endnu ikke kommet"; Joh 7,30: "Så ville de gribe ham, men der var ingen, der fik lagt hånd på ham, for hans time var endnu ikke kommet"; Joh 13,1: "Det var før påskefesten, og Jesus vidste, at hans time var kommet, da han skulle gå bort fra denne verden til Faderen; han havde elsket sine egne, som var i verden, og han elskede dem indtil det sidste". Red.

den til en kærlighedens handling. Hvad der i det ydre blot er brutal vold, nemlig korsfæstelsen, bliver i det indre til en kærlighedens gerning, hvor han fuldstændigt hengiver sig selv. Dét var den egentlige forvandling, som skete ved Den sidste Nadver, og som var bestemt til at fremkalde en proces af forvandlinger, der i den sidste ende skal føre til verdens forvandling, hvor Gud bliver alt i alle.⁵

I deres hjerte har mennesker altid og overalt på en eller anden måde ventet på en forandring, en forvandling af verden. Her findes nu den centrale forvandlende handling, som er den eneste, der virkelig kan forny verden: vold forvandles til kærlighed og død til liv. Og fordi denne handling omdanner død til liv, er døden som sådan allerede overvundet indefra; opstandelsen er allerede til stede i den. Døden er så at sige dødeligt såret; den kan ikke længere få det sidste ord. Det er, kunne man sige, som en kernespaltning af tilværelsens inderste – det er kærlighedens sejr over had, kærlighedens sejr over døden. Kun fra denne eksplosion af godhed, der overvinder det onde, kan den kæde af forvandlinger komme, som lidt efter lidt vil ændre verden. Alle andre forandringer forbliver overfladiske og evner ikke at frelse. Derfor taler vi om Forløsning: Hvad der allerdybest måtte ske, er virkelig sket, og vi kan træde ind i processen. Jesus kan uddele sit Legeme, fordi han virkelig hengiver sig selv.

Denne første og grundlæggende forvandling af vold til kærlighed, af død til liv, har andre forandringer i sit kølvand. Brød og vin bliver hans Legeme og Blod. Men det kan ikke standse dér, tværtimod, forvandlingsprocessen skal nu rigtigt i gang. Kristi Legeme og Blod bliver givet til os, for at det nu kan blive vores tur til at forvandles. Vi skal blive Kristi Legeme, hans eget kød og blod. Vi spiser alle det ene brød, og det betyder, at vi selv bliver ét. På den måde bliver tilbedelse – som allerede sagt – til forening. Gud står ikke længere blot foran os som den ene, som er den totalt Anden. Han er i os, og vi er i ham. Hans kraft kommer ind i os og søger at blive spredt ud til andre, indtil den fylder verden, således at hans kærlighed virkelig kan blive den fremherskende målestok i verden.

Jeg vil gerne bruge forskellen mellem det græske og det latinske ord for *tilbedelse* til at illustrere dette nye trin i processen, som Nadveren betyder for os. Det græske ord er *proskynesis*. Det har at gøre med at vise underkastelse, om at anerkende Gud som vores sande målestok, der sætter den norm, som vi vælger at følge. Det betyder, at frihed ikke kun handler om at nyde livet i total autonomi, men snarere om at leve med sandhed og godhed som målestok, sådan at vi selv kan blive sande og gode. At vise underkastelse er nødvendigt, selvom vores længsel efter frihed til at begynde med gør os tilbøjelige til at modstå den. Vi kan kun fuldt ud acceptere den, når vi tager det andet trin, som Den sidste Nadver indbyder os til. Det latinske ord for tilbedelse er *ad-oratio* – mund til mund kontakt, et kys, en omfavelse og dermed i den sidste ende kærlighed. Underkastelse bliver til forening, fordi han, som vi giver os ind under, er kærlighed. På den måde bliver underkastelse meningsfuld, fordi den ikke påtvinger os noget udefra, men befrier os dybest i os selv.

Lad os endnu engang gå tilbage til Den sidste Nadver. Det nye, som kom frem her, var den dybere mening, der blev lagt i Israels gamle bøn om velsignelse; fra det øjeblik blev den til ord, der forvandler og sætter os i stand til at deltage i Kristi "time". Jesus foreskrev os ikke at gentage påskemåltidet, som jo er en årsfest og derfor under alle omstændigheder ikke er noget, man bare kan beslutte sig for at gentage når som helst. Han pålagde os at gå ind i hans "time". Den går vi ind i gennem forvandlingsordenes hellige kraft – en forvandling, der kommer i stand gennem den lovprisningsbøn, som bringer os i kontinuitet med Israel og med hele frelseshistorien. På samme tid fører den frem til det nye, som den gamle bøn dybest set pegede frem mod. Den nye bøn – som Kirken kalder den eukaristiske bøn – gør, at Eukaristien bliver til. Bønnen er det kraftens ord, som på

---

⁵ 1 Kor 15,28: Og når så alt er underlagt ham, skal også Sønnen selv underlægge sig under ham, som har lagt alt under ham, for at Gud kan være alt i alle.

en helt ny måde forvandler jordens gaver til Guds gave af sig selv, og som drager os ind i denne forvandlende proces. Det er derfor, vi kalder denne handling for *Eukaristien* – et ord, der er en oversættelse af det hebraiske *beracha*, der betyder taksigelse, lovprisning, velsignelse og dermed en forvandling, som udvirkes af Herren, nemlig at hans "time" bliver nærværende for os. Jesu time er den time, i hvilken kærligheden triumferer. Med andre ord er det Gud, som har triumferet, fordi han er kærlighed. Jesu time søger at blive vores time og vil faktisk blive det, hvis vi gennem fejringen af Eukaristien lader os selv blive draget ind i den forvandlende proces, som Herren har til hensigt at gennemføre.

Eukaristien skal være centrum for vores liv. Når Kirken fortæller os, at Eukaristien skal være et væsentligt element i søndagen, er det ikke udtryk for, at den er diktatorisk eller magtsyg. Påskemorgen fik først kvinderne og dernæst disciplene den nåde at se Herren. Fra det øjeblik vidste de, at ugens første dag, søndag, skulle være hans dag, Kristi dag, Herrens dag. Den dag, hvor skabelsen begyndte, blev også dagen, hvor skabningen blev fornyet. Skabelse og frelse hører sammen.

Det er derfor, søndagen er så vigtig. Det er godt, at søndag i dag er fridag i mange kulturer, og at den ofte er kombineret med lørdag, således at der skabes en weekend med fri tid. Dog bliver denne frie tid tom, hvis Gud ikke er nærværende.

Kære venner, nogle gange kan det godt umiddelbart synes ubekvemt at skulle finde tid også til søndagsmessen. Men hvis I gør en anstrengelse, vil I erkende, at det netop er dét, som sætter det rette fokus på jeres fritid. Lad jer ikke afskrække fra at deltage i søndagsmessen, og hjælp andre til også at opdage den. Det er, fordi Eukaristien frigør glæden i os, at vi behøver den så meget, og vi må lære at tage den til os på en dybere måde; vi må lære at elske den.

Lad os love os selv at gøre dette – det er anstrengelsen værd! Lad os opdage de inderste rigdomme i Kirkens liturgi og dens sande storhed: Det er ikke os, som fejrer den for os selv, men det er den levende Gud selv, som forbereder et festmåltid for os.

Gennem jeres kærlighed til Eukaristien vil i også genopdage forsoningens sakramente, i hvilket Guds barmhjertige godhed altid giver os mulighed for at begynde på en frisk i vores liv.

Enhver, som har opdaget Kristus, skylder at lede andre til ham. En stor glæde kan man ikke holde for sig selv. Den må gives videre. I store del af verden af i dag er Gud på en mærkelig måde gået i glemmebogen. Det synes, som om alting ville gå på samme måde uden ham. Men på samme tid er der også en følelse af frustration og af utilfredsstillelse over for alt og alle. Det høres endog, at "det kan da ikke være rigtigt, at det her skulle være livet!" Nej, sandelig ikke. Og således er der – samtidig med, at Gud er ved at blive glemt – en slags religiøst boom. Jeg har ikke noget ønske om at tale dårligt om alt muligt i den forbindelse. Der kan være tale om oprigtig glæde i opdagelsen. Men sandt at sige bliver religion næsten gjort til et forbrugsgode. Man vælger, hvad man kan lide – og visse mennesker forstår endog at drage profit af det. Men religion, der er bygget på en gør-det-selv-basis, kan ikke hjælpe os i den sidste ende. Den er bekvem, men i krisetider overlader den os til os selv.

Hjælp mennesker til at opdage den sande stjerne, som viser os vejen: Jesus Kristus! Og lad os selv søge at kende ham bedre og bedre, så vi på en overbevisende måde kan føre også andre til ham.

Det er grunden til, at kærligheden til Den hellige Skrift er så vigtig, og at det i konsekvens heraf er vigtigt for os at kende Kirkens tro, som åbner Skriftens mening for os. Det er Helligånden, som fører Kirken til en tro i vækst, og som har skabt den og bevirker, at den trænger stadig dybere ind i sandheden.⁶

---

⁶ Joh 16,13: Men når han kommer, sandhedens ånd, skal han vejlede jer i hele sandheden; for han skal ikke tale af sig selv, men alt, hvad han hører, skal han tale, og hvad der kommer, skal han forkynde for jer.

Pave Johannes Paul II gav os et vidunderligt værk, i hvilket århundredernes tro er sammenfattet og forklaret, nemlig Den katolske Kirkes Katekismus.⁷ Og selv har jeg for nylig kunnet præsentere et kompendium af katekismen,⁸ som også er blevet udarbejdet på den forrige paves foranledning. Det er to grundbøger, som jeg gerne vil anbefale til jer alle sammen.

Naturligvis er bøger alene ikke nok. Dan trofællesskaber! I de seneste årtier er der opstået bevægelser og fællesskaber, i hvilke Evangeliets kraft kommer stærkt til udtryk. Søg fællesskab i troen, søg rejsefæller, som sammen med jer fortsætter den store pilgrimsrejse, som De vise fra Østen som de første viste os vejen til. De nye fællesskabers spontanitet er vigtig, men vigtigt er det også at holde fast i fællesskabet med paven og med biskopperne. Det er dem, som står inde for, at vi ikke går vore egne private veje, men virkelig lever som Guds store familie, der blev grundlagt af Herren på de tolv apostle.

Endnu en gang må jeg vende tilbage til Eukaristien. "Fordi der er ét brød, er vi alle ét legeme, for vi får alle del i det ene brød," siger den hellige Paulus.⁹ Med dét vil han sige, at fordi vi modtager den samme Herre, og han samler os og drager os til sig selv, så er vi også ét med hinanden. Men det må kunne ses i vore liv. Det må ses i vores evne til at tilgive. Det må ses i vores vågne opmærksomhed over for andres nød. De må ses i vores beredvillighed til at dele med andre. Det må ses i vores indsats til gavn for vores næste, både dem nær ved og dem, der fysisk er langt væk, men som alle angår os.

I dag er der former for frivillig indsats og modeller for gensidig tjeneste, som vort samfund netop har hårdt brug for. Vi må for eksempel ikke overlade de gamle til deres ensomhed; vi må ikke bare gå videre, når vi møder mennesker, der lider. Hvis vi tænker ud fra vort fællesskab med Kristus, så åbnes vore øjne, og så lever vi ikke længere blot for os selv, men så ser vi, hvor og hvordan der er brug for os. Når vi lever og handler sådan, vil vi snart erkende, at det er meget skønnere at være til nytte og stå til rådighed for andre, end det er kun at være optaget af de bekvemmeligheder, som tilbydes os.

Jeg ved, at I som unge mennesker ønsker dét, som er stort; at I ønsker at sætte jer ind for en bedre verden. Vis det til menneskene! Vis det til verden, som netop venter på dette vidnesbyrd fra Jesu Kristi disciple, og som først og fremmest gennem tegnet på jeres kærlighed kan opdage den stjerne, som vi følger.

Lad os gå fremad med Kristus og leve vort liv som Guds sande tilbedere! Amen.

[Klik her for at udskrive artiklen \(printerens skal være tændt\)](#)

[Klik her for at sende artiklen til en ven eller bekendt \(Outlook skal være startet\)](#)

[Klik her for at komme til forsiden af catholica.dk](#)

---

⁷ Forkortet KKK. Ventes at udkomme på dansk omkring årsskiftet 2005-06. Red.

⁸ Kompendiet, d.v.s. resuméet, er opbygget på samme måde som selve katekismen, hvis indhold det gengiver i en stærkt forkortet form, der dog indeholder alt det bærende. Red.

⁹ 1 Kor 10,17